

Highlights

VELUX Highlights is een uitgave van:

VELUX Nederland B.V.

Bezoekadres:

Molensteijn 2 | 3454 PT De Meern

Postadres:

Postbus 142 | 3454 ZJ De Meern

Telefoon: 030 - 6 629 629

Telefax: 030 - 6 629 680

Internet: www.velux.nl

E-mail: info@velux.nl

Ontwerp:

Carree visuele & interactieve communicatie,

Capelle a/d IJssel

Layout:

BouwStijl Media, Rotterdam

Copyright:

Overname van artikelen of delen hiervan uit deze uitgave is alleen toegestaan met bronvermelding en schriftelijke toestemming van de redactie. De uitgever stelt zich niet aansprakelijk voor kleurafwijkingen en/of inhoudelijke onjuistheden die ondanks onze zorgvuldigheid toch in deze uitgave voor mochten komen.

Editie: November 2013

Verschijnt 3 x per jaar

Oplage: 17.750 stuks

14e jaargang nummer 3

V-NL - 003 - 2013

©2013 VELUX GROEP

Redactie:

BouwStijl Media, Rotterdam

VELUX Nederland B.V.

H i g h l i g h t s

Voorwoord

Innovators en visionairs, ze zijn van alle tijden. Wat ze ons brengen zijn nieuwe inzichten waardoor we onze blik op het leven bijstellen. Ze stellen zichzelf vragen en zoeken kansen daar waar het probleem nog niet eens ontstaan is.

Charles Darwin was zo'n visionair. Zijn bijna vijf jaar durende reis met de Beagle die hij in 1831 startte, spreekt nog altijd tot de verbeelding. Door het onderzoek dat Darwin deed en de observaties die hij maakte, vormde hij de eerste ideeën over de evolutie. Hoe dit verband houdt met het gebruik van daglicht in gebouwen leest u in de column van Ronald Schleurholts.

Een innovator van deze tijd is Daan Bruggink, van ORGA architect. Met zijn concept biobased bouwen kunnen we grondstoftekorten tegengaan en écht groen doen. Als dat onze visie op leven niet verandert... Echt groen doen ook de toekomstige bewoners van de aardewoningen in Olst. Wij lieten onze Account Managers een dag meehelpen, als teambuilding en ter bewustwording van de toekomst die duurzaamheid in gebouwen heeft. Naast het gebruik van natuurlijke en gebruikte materialen brengt natuurlijk licht zonnewarmte en verlichting tot diep in de woningen.

DAGLICHT

De rol van daglicht wordt in deze uitgave van Highlights breed uitgemeten. Want wist u dat door het gebruik van daglicht in Europa op jaarbasis 15.000.000 ton CO₂ kan worden bespaard? De zon levert warmte op en als wij zorgen voor ramen die deze warmte niet snel verloren laten gaan, komt dat de energiebalans ten goede. Door continue innovatie zijn onze nieuwe generatie dakramen op deze vraag voorbereid, zo hebben ze een groter glasoppervlak en is Thermo Technology[®] toegepast.

Wij hebben onderzoek gedaan naar de rol van en behoefte aan daglicht. De uitkomsten liegen er niet om. Een overgrote meerderheid van de Nederlanders vindt dat daglicht een positief effect heeft op hun gemoedstoestand en gezondheid. Ook geven zij regelmatig aan daglicht in hun woning te missen. Ik zie een win-win-situatie. Naast de uitkomsten van dit daglichtonderzoek leest u in deze uitgave waarom architect Lars Courage daglicht een speciale rol toedicht in zijn ontwerpen. Ook presenteren wij u handige, gratis tools om de kwaliteit van daglicht, energie en binnenklimaat eenvoudig te berekenen en visualiseren. Doe er uw voordeel mee! ■

Michel Kalls

Commercieel Directeur VELUX Nederland B.V.

INHOUD

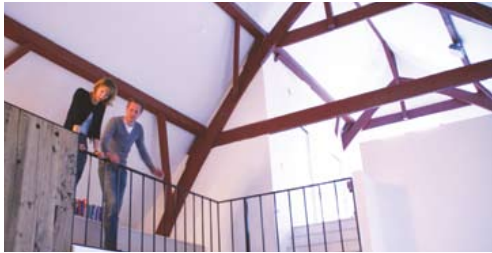
Project:	Industriële fabriekshal uitgebreid: al het goede daglicht komt van boven	6
Interview:	Architect Daan Bruggink: biobased bouwen verandert de rol van de architect	10
Project:	Verrassend veel daglicht voor hoogwaardige studieruimten	14
Project:	Aardewoningen als statement voor duurzame bouw	22
Dreaming:	Rijksmonumentale bovenwoning met koninklijke allure	30

dreaming

RIJKSMONUMENTALE BOVENWONING MET KONINKLIJKE ALLURE

In het historische centrum van Breda ligt een bijzonder appartement op de bovenste verdieping van een monumentaal hofhuis. Net als veel historische panden heeft deze woning een hoog plafond. "De vloeroppervlakte was echter beperkt", aldus Remco Mulder van Mulderendevries architecten. "Door de zolder open te breken en daglicht toe te voegen is een multifunctionele leefruimte gecreëerd. Bovendien is de monumentale sporenkap weer volledig zichtbaar." Zo heeft het appartement zijn koninklijke allure teruggekregen.

Breda heeft een rijke historie, onder andere als vestigingsplaats van de koninklijke familie. Mulder: "In dit 16de-eeuwse pand, maar ook in de omliggende panden heeft de hofhouding van het Koninklijk Huis gewoond. Deze typisch Bredase 'hofhuizen' hebben de status van Rijksmonument. In de jaren '90 is het gebouw herontwikkeld tot appartementencomplex, met op elke verdieping een individuele woning." De bovenwoning is extra bijzonder. "Door de nokhoogte van maar liefst zeven meter heeft dit appartement een stuk meer inhoud dan de andere woningen. Bovendien ligt het direct onder de bijzondere sporenkap, een belangrijk monumentaal kenmerk van het pand."

"Bij de oorspronkelijke renovatie was de sporenkap echter maar voor de helft zichtbaar gemaakt", gaat Mulder verder. "De andere helft, het slaap- en badkamerdeel, was voorzien van een verlaagd plafond op 2,5 meter hoogte. Daarboven was nog wel een vierkantje, dat via een losse trap te bereiken was. Omdat deze ruimte met slechts één klein raampje vrij donker was en slechts deels beeloopbaar, werd het door de bewoners alleen gebruikt voor wat opslag en het ophangen van de was."

SEMI-BUITENRUIMTE

Toen de familie gezinsuitbreiding verwachtte, werd het huis eigenlijk te klein. Ze klopten aan bij Mulderendevries architecten met de vraag of de loze ruimte van het vierkantje niet gebruikt kon worden. "Er was maar één slaapkamer en de bewoners misten eigenlijk ook een werkkamer. Daarnaast wilden ze graag een buitenruimte bij hun appartement. Gezien de status van Rijksmonument was dat laatste een uitdagende vraag. Bij een monument mag je namelijk niet zomaar iets aan de buitenkant van het pand veranderen, laat staan dat er iets buiten de gevel of het dak mag uitsteken."

Zelfs de eisen voor het maken van openingen in het dak waren erg strikt. Dit mocht alleen op plaatsen die niet direct vanaf de straat te zien zijn. Alleen het kleine driehoekige dakvlak waar het kleine raam in zat, bleek aan deze criteria te voldoen. "Op deze smalle zijde van het schilddak was het echter technisch lastig om een echt uithangend balkon te maken. Toen hebben we voorgesteld om een groot raamvlak te maken dat ook zo veel mogelijk open kan. Dan creëer je toch een semi-buitenruimte. Tegelijkertijd kun je het als volwaardige binnenruimte gebruiken als de ramen dicht zijn."

MATCH MET DE DAKCONSTRUCTIE

Uiteindelijk is gekozen voor een VELUX Quattro daglichtsysteem, bestaande uit vier gekoppelde dakramen. "We hebben gezocht naar een zo groot mogelijk dakraam, dat zo goed mogelijk matcht met de bestaande dakconstructie. Vlakbij het dakraam loopt een grote spant. Bovendien zit er een zogenoemde wormbalk recht voor de opening. Die wilden we vanwege de monumentale status niet doorbreken. Toen zagen we dit daglichtsysteem, waarbij het glasoppervlak eigenlijk uit vier delen bestaat. De horizontale balk van de VELUX dakramen is precies in lijn met de wormbalk geplaatst. Dat was nog een knap kunstje van de aannemer, Bouwbedrijf Balemans uit Breda, omdat de oude dakconstructie natuurlijk nergens recht is. Uiteindelijk is het prima gelukt en vallen de twee balken precies over elkaar."

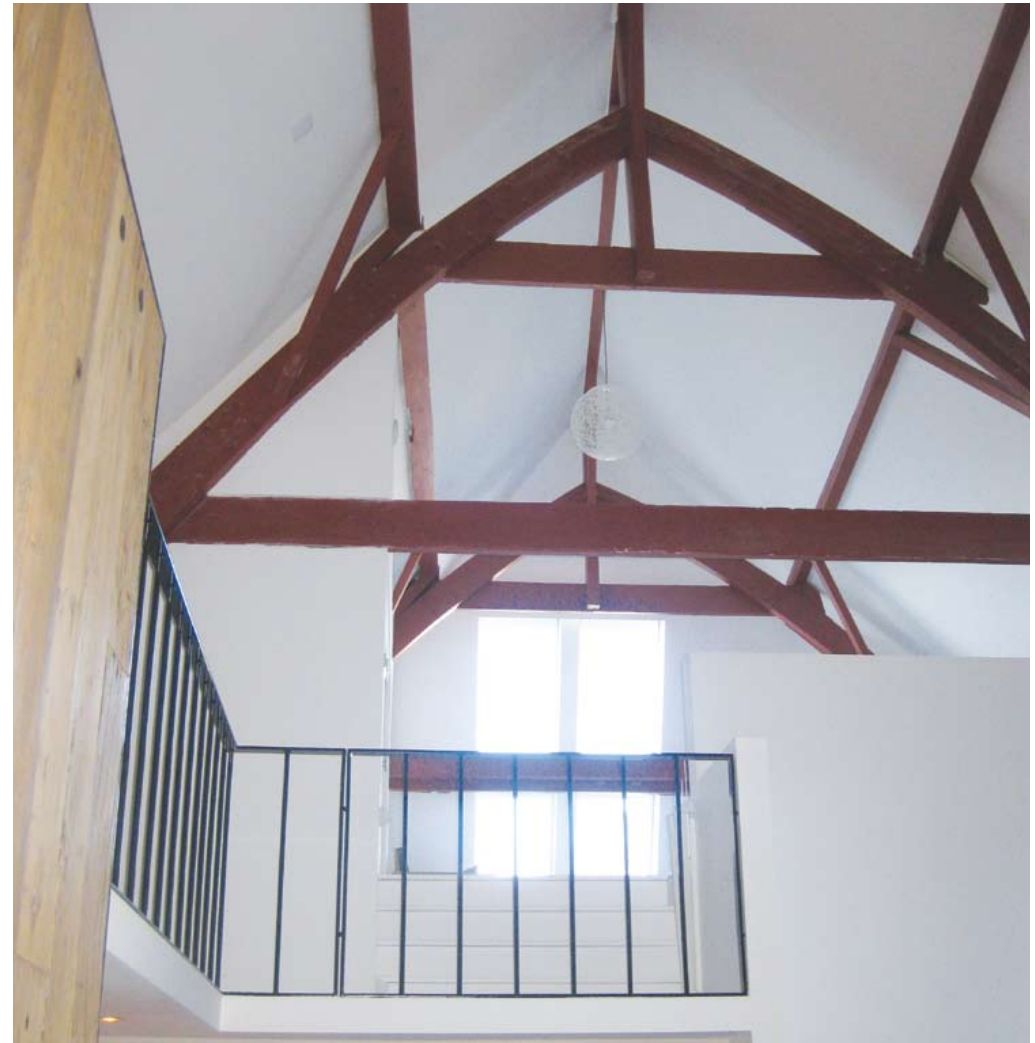
Zo is een mooie lichte werk- annex slaapkamer ontstaan. Deze moest echter ook goed bereikbaar worden gemaakt. "De bovenverdieping was in de oude situatie alleen te bereiken via een ladder in de slaapkamer. Die opgang wilden we verplaatsen naar de woonkamer. Tegelijkertijd zochten de bewoners een uitbreiding van de opslagcapaciteit. Zo kwamen we op het idee om onder de trap bergruimte te maken. Aan de voorkant is de trap bekleed met oude houten planken van goederenwagens, waarachter extra kastruimte is weggevoerd."

OPEN VERBINDING

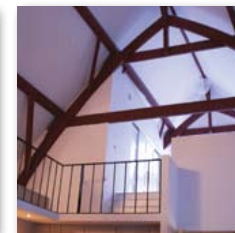
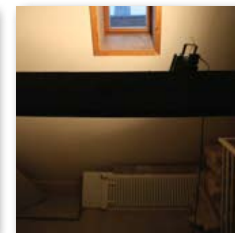
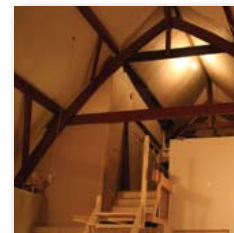
Via een balustrade die over de keuken loopt is een verbinding gemaakt met de nieuwe kamer. "Het mooie daarvan is dat de nieuwe ruimte in open verbinding staat met de woonkamer", aldus Mulder. "Doordat we de tussenmuur hebben weggebroken is de sporenkap nu in volle glorie zichtbaar. Bovendien komt het daglicht dat door de VELUX ramen binnenkomt nu helemaal tot in de woonkamer. De totale beleving van het appartement is hierdoor veel ruimer en lichter geworden."

Hoewel de bewoners zich heel goed konden voorstellen hoe boven een kamer gerealiseerd kon worden door daar een dakraam te maken, moesten ze aan het idee van een open verbinding met de woonkamer wel even wennen. "Daar zijn veel mensen huiverig voor, bijvoorbeeld vanwege geluidsoverlast. Al doende zagen ze gelukkig in dat deze oplossing veel meer kwaliteit en ruimtelijkheid bood. Ze zijn dan ook heel blij met het eindresultaat. Inmiddels hebben ze ook een tweede kind en er is nog steeds ruimte genoeg. Ze zijn dan ook heel blij dat ze hier zijn blijven wonen." ■

Meer informatie: www.mulderendevries.nl
Foto's: Mulderendevries architecten

VOOR

NA